

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 30. julija 1884.

Obseg: Oklic. — Skrbimo za senožeti. — Kmetijske novice in izkušnje. — Vprašanja in odgovori. — Razjasnilne opombe vladine k načrtu postave o dedinskih naredbah pri kmetijskih domačijah srednje velikosti. (Dalje.) — Trgovinska in obrtna zbornica. — Odborova seja „Slovenske Matice“ 14. dne t. m. — Govor dr. Bilinskega o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja. (Konec.) — Noč pred sv. Dnevom. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Oklic.**

C. k. kranjska kmetijska družba bode iz državne subvencije, ki jo je za letošnje leto prejela od sl. ministerstva kmetijstva, podelila nekoliko podpore v pospeh sadjereje in pa za povzdigo in zboljšanje domače ovčjereje.

1. Za napravo in vzdržavanje šolskih vrtov in drevesnic bode dala krajnim šolskim svetom majhne zneske v denarji in darovala sadna drevesca, divjake in cepiče, in to v prvi vrsti takim šolam, katere nimajo še vrta, pa dokažejo, da so uže v posestvu za vrt pripravnega zemljišča in da se krajni šolski svet v svoji dotični prošnji izrečno zaveže, da bode nemudoma za šolske namene pripraven vrt napravil ter ga zmirom šoli kot učni pripomoček ohranil.

2. Za zboljšanje domače ovčjereje bode družba kmetijska nakupila nekoliko ovnov in ovac lepega ukviškega plemena na Koroškem in jih brezplačno darovala takim gospodarjem, ki v svoji po županstvu in župniku potrjeni prošnji dokažejo, da

- a) uže več let in precejšnje število ovac redijo;
- b) da je njih kraj za ovčjerejo posebno ugoden, in
- c) da jih je volja, dobljenega ovna, kolikor umna živinoreja dopušča, tudi svojim sosedom za pleme prepuščati.

Prošnje za podporo šolskih vrtov in za ovce potrjene od predstojnika dotične podružnice imajo se pisмено najzadnji čas do 15. dne septembra 1884. vložiti pri podpisani družbi.

C. kr. družba kmetijska kranjska
v Ljubljani 20. julija 1884.

Skrbimo za senožeti.

Iz goriškega „Gospodarskega lista“.

Nepričakovano poskočila je cena goveje živine in gotovo po vplivu modre državne postave, katera zabranjuje vstop ali uvožnjo v našo državo ruski in rumunski govedi. Poleg tega nam pomaga tudi to, da gre kaj mnogo živine na Bavarsko. In tako se je uresničilo, kar smo upali od te postave, za katero so vsi kmetiški zastopi toliko let prosili. Če sedaj pri

takih razmerah ne more shajati živinorejec, potem mu res ni pomagati več.

Kaj je torej naravniši od tega, da kot umni gospodarji izkoristimo ta položaj, da si pomagamo z živinorejo, ki nam zamore v sedanjih razmerah še največ zboljšati dovolj propadajoče kmetijstvo.

Da pa moremo to doseči, treba poprijeti se resnično umne živinoreje, kateri pa je trdna podlaga dobra klaja, kakoršno pridelujemo na senožetih in deloma tudi na njivah, ker posebno za velike kmetije je dokaj modriši, da uvrstujejo v njivski kolobar saj tretjino prostora za pridelovanje krme, na pr. detelje, zelene turšice, grahoršice, krmenske pese, korenja itd., saj je skoro povsod znana stvar, da žitne rastline v primeri tržni ceni le pičlo povračajo stroške pridelovanja. S pomnoženo klajo pa dohaja po pomnoženi živini tudi dokaj gnoja zemlji v prid in gnoj prav je os, krog katere se vrta poljedelstvo.

Pa koliko se pripušča njivstva za pridelovanje živinske krme? Ali mar se ne silijo še vedno gospodarji s pridelovanjem žita, če tudi vedó, da jim ne nese; pa stare, še tako škodljive navade treba držati se! Kakošni so pa večinoma travniki? Koliko jih je, da niso preraščeni z mahom, ali da na njih raste sladka obilna trava. Le malo jih je, ki so, ker močvirni, osušeni saj z odprtimi jarki; takih, v katerih je izpeljana pravilna drenaža, če tudi namesto z angleškimi cevmi saj s kamnenimi ploščami, je skoro nemogoče najti v naši deželi.

Le malo je senožeti, katere so tako uravnane, da se morejo napajati z vodo; kje smo in kedaj bomo v tem oziru došli lombardske kmetovalce, ki imajo vse senožeti napajane, zato pa tudi po 6—8krat jih v letu kosé. Ogromna večina naših senožeti ima opešano rušo, saj tudi ni drugače mogoče, ker morda še nikdar ni videla gnoja in tudi travnik ni neusahljiv vir ali studenec, ki bi vedno dajal, ne da bi moral tudi napajati se. Ako hočemo tedaj res povzdigniti našo živinorejo, moramo pričeti tudi zboljšavati naše senožeti, ter ne pozabimo na star naroden prigovor „krava pri gobcu molze.“

Na opešanih revnih ali pa premočvirnih travnikih dobivamo ne le malo, ampak tudi dokaj slabo krmo. Zboljšane senožeti pa nam bodo donšale ne le več, ampak tudi dokaj tečnišo klajo. Znanstvene poskušnje in preiskave na kemiško sestavo dokazale so, da seno, pridelano na senožeti, obraščeni s sladkimi travami in